

Datum
2023-11-08
Adress
August Palms Plats 1
Diarienummer
STK-2023-1047

Yttrande

Till
Klimat- och
näringslivsdepartementet

Remiss från Klimat- och näringslivsdepartementet - EU-kommissionens förslag till direktiv om övervakning av jordhälsa och resiliens STK-2023-1047 **KN2023/03652**

Sammanfattning

Malmö stad ställer sig positiv till förslaget men är angelägen om att förslaget inte leder till för mycket administration, varken för offentlig eller privat sektor, samt att livsmedelsförsörjningen inte försvåras.

Yttrande

Malmö stad ställer sig bakom förslagets ambitioner för att höja kunskapsnivån om jordarnas tillstånd i Europa. En bibehållen och förbättrad markhälsa är av avgörande vikt för att klara mål om egen livsmedelsförsörjning och för att kunna motverka negativa aspekter av klimatförändring. En utökad provtagning och registrering av förorenade områden utifrån samma kriterier i hela EU ger bättre möjligheter att få till sammanhållna åtgärder som kan förbättra jordarnas resiliens. Förorenade landområden är inte endast lokala problem utan påverkar ekosystemet för exempelvis grundvatten och kan ha påverkan över landsgränser.

Malmö stad gör bedömningen att det, i det tidiga skede som utformandet av direktivet befinner sig i, inte är möjligt att ur ett kommunalt perspektiv ha synpunkter på utformningen eller eventuella konsekvenser av förslaget. Formuleringarna i förslaget är övergripande och mer relevanta att reagera på ur ett nationellt perspektiv. I ett läge då direktivet antagits och ska implementeras i svensk lag är det dock av största vikt att lokala konsekvenser studeras noggrant och att det kommunala perspektivet värderas högt.

Malmö stad vill påpeka vikten av att framtida kommande implementering till svensk lag inte får bli för administrativt betungande för lokala näringsidkare såsom jord- och skogsbruk, företag eller för offentliga myndigheter. Den höga ambitionen bör inte heller försvåra livsmedelsförsörjningen inom EU.

Det är också av stor betydelse att det förslag till organisation och system för att samla in och värdera uppgifter blir effektivt i en svensk kontext och att den statliga myndighet som får detta uppdrag ställer krav som blir rimliga i förhållande till den nytta som kunskapshöjningen kan ge. Med hänvisning till den övergripande principen om att förorenaren betalar får det antas att kostnader och möjligen genomförande av markprovtagning kan tillfalla den som brukar eller äger mark.

De principer för hållbar markanvändning som framkommer i direktivet och krav på kompensation för exploatering kommer att kunna dels påverka kostnaderna för användning av jordbruksmark, och i någon mån begränsa utrymmet för olika bruksformer. Statliga myndigheter bör vid implementeringen vara hörsamma gentemot verksamhetsutövare och fastighetsägare hur kostnadsfördelningen ska bli mellan offentliga och privata parter. Inte minst vid en indelning i markdistrikt är det av stor vikt att kommunernas synpunkter vägs in av statliga myndigheter.

Det framgår att ett övervakningssystem liknande det som gäller kvalitet för vatten och luft förväntas tas fram. Systemet för vattenkvalitet är mycket svårorienterat och i stora delar svårt att tolka. En genomtänkt implementering av ett system för markhälsa där hänsyn tas till de befintliga reglerna för bl.a. förorenad mark, och där detaljeringsnivån är mer lättförståelig skulle kunna innebära att programmet blir effektivare och mindre kritiserat än vad gäller vatten.

Ordförande

.....
Karin Stjernfeldt Jammeh
.....

Sekreterare

.....
Agnes Wemme
.....